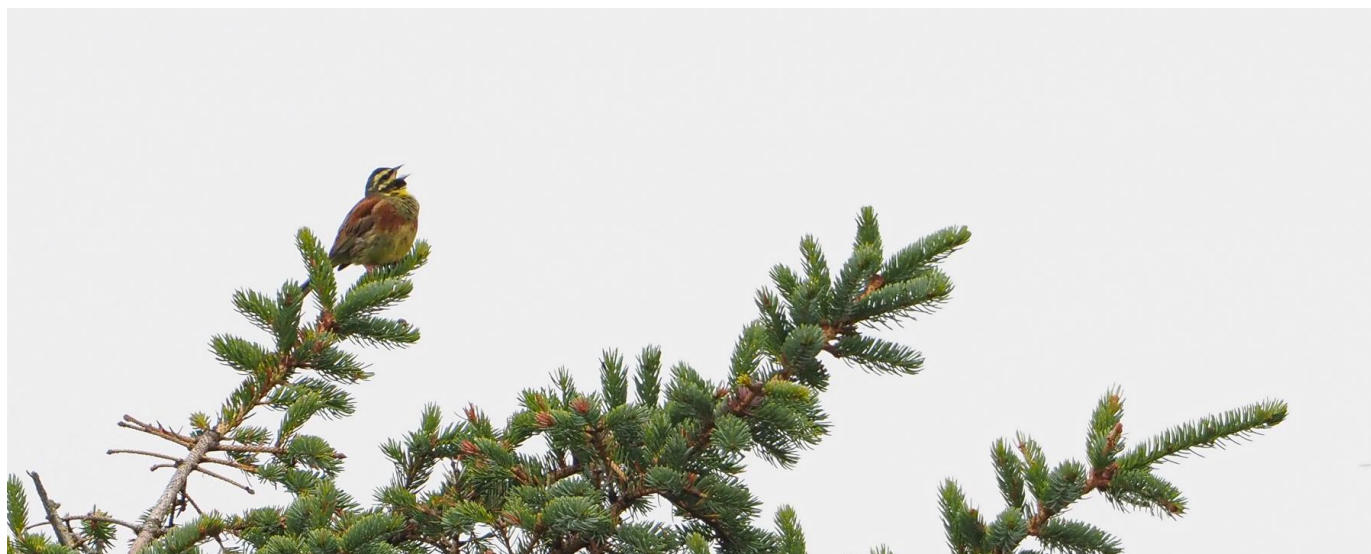


DOF - Dansk Ornitologisk Forening



## Historisk heftig juli i Nordjylland

*HAANING I FELTEN På få dage er der fundet Danmarks anden gærdeværling og rødhovedet tornskade på samme lokalitet ved Tornby Klitplantage i Nordjylland. I Skagen er der fundet 2 brilleænder og en amerikansk sortand. Ved Uggerby Strand er der fundet endnu en brilleand og så har især Grenen Fuglestations daglige morgenobser dokumenteret at der er et spændende influx i gang af hvidvinget korsnæb. Juli 2019 har vist sig at være overraskende heftig i Nordjylland.*

Nordjylland har i den grad markeret sig på det ornitologiske landkort her i juli.

Mest bemærkelsesværdigt naturligvis med Poul Bastholm Nørgaards fund af Danmarks blot anden gærdeværling nogensinde ved Russerbakken i udkanten af Tornby Klitplantage. Fuglen, en smuk syngende han, er naturligvis blevet set af mange, siden den blev fundet den 11. juli. Der er tale om et af de mest bemærkelsesværdige fund i Danmark i 2019.



*Gærdeværbling, Han, Russerbakken, Tornby Klitplantage den 15. juli 2019. Andet fund for Danmark! Foto: Henrik Haaning Nielsen*

Som vi har set det så mange gange før, så betyder en øget indsats i et område, at der bliver fundet mere. I går søndag blev der således også fundet en rødhovedet tornskade i samme område som gærdeværblingen! Fuglen er smuk, og blev et studie udi aldersbestemmelse og kønsbestemmelse, der bestemt ikke er så ligetil, som man umiddelbart skulle tro.

I felt bemærkede man at svingfjer og tertialer var brunlige og slidte, hvorfor man umiddelbart kunne tænke 2K (en fugl i sit andet kalenderår). Desuden var den røde hætte lidt feserød og i øredækfjerene anede man i felten også lidt indslag af brunt. Umiddelbart var tanken derfor at det nok var en 2K hun.



*Rødhovedet tornskade, Russerbakken, Tornby Klitplantage den 15. juli 2019. Måske en 3K+ hun. Bemærk de sortagtige hånddækfjer der sandsynligvis godtgør en aldersbestemmelse til 3K+. Bemærk også at det sorte pandebånd virker lidt diffust på grund af brunlige indslag - og det samme gælder øredækfjerene. Det er muligvis grundlag for at bestemme fuglen til en hun, sammenholdt med en lidt blegrød isse. Foto: Henrik Haaning Nielsen*

Tjekker man imidlertid [denne hjemmeside](#), ses det, at 2K rødhovedede tornskader har fældet håndsvingfjerene så de skulle fremstå sorte/sortagtige mod brunlige hånddækfjer og det er modsatte fald på den aktuelle fugl.

På den aktuelle fugl er svingfjerene i stedet brune og slidte, mens hånddækfjerene ser mere sortagtige ud.

Nøglen til aldersbestemmelse af rødhovedet tornskade ligger, ifølge Simon Sigaard Christensen, leder af Skagen Fuglestation, netop i høj grad i hånddækfjerens udseende, hvor de er ufældede og brunlige (slidte) på 2K fugle, mens de er fældede og mere friske (sorte) på adulte (3K+) fugle. Det er kun undtagelsesvist at ungfugle også fælder hånddækfjerene.

Som det ses på Tornbyfuglen er hånddækfjerene sortagtige, og dermed tyder det kraftigt på, at det drejer sig om en adult (3K+). Med hensyn til kønnet er det heller ikke så ligetil.





*Rødhovedet tornskade, Russerbakken, Tornby Klitplantage den 15. juli 2019. Bemærk de sortagtige hånddækfjer i kontrast til brunlig alula og brunlige svingfjer. Foto: Henrik Haaning Nielsen*

Imidlertid ser den sorte pande lidt diffus afsat ud, altså med indslag af brunt. Det samme gælder øredækfjerene. Men er det diffust nok til at regne fuglen for en hun? Sammenholdt med den lidt blege røde hovedfarve er det nok rimeligt at betragte fuglen som en hun.

På baggrund af fuglens fældningsforløb samt hovedtegningerne er der umiddelbart grundlag for at kalde fuglen for en 3K+ hun. En grundigere analyse vil dog ske i forbindelse med Sjældenhedsudvalgets behandling af fundet, hvorefter en mere officiel alders- og kønsbestemmelse kan meldes ud.

Der skal lyde en opfordring til alle birdere om at få taget så mange gode billeder som muligt af fuglen. Flugtbilleder kunne være yderst interessante at få at se.

Grenen Fuglestation v. Rolf Christensen, der dagligt dækker fugletrækket på Grenen i Skagen, har siden den 11. juli bemærket træk af hvidvinget korsnæb. I alt har han til og med i dag, mandag den 15. juli, registeret 6 fund af i alt 11 fugle. Bl.a. talte han 7 fugle i dag mandag. Udover Grenen Fuglestations registreringer er der ved to tilfælde set overflyvende hvidvingede korsnæb ved gærdeværlingen/den rødhovedede tornskade, en gang ved Tversted Søerne samt et overflyvende eksemplar ved Øby øst for Viborg.

Fuglene er en del af et bemærkelsesværdigt influx der også er bemærket i Skotland (fra den 4. juli) og Norge den 6. juli. På den norske ø Utsira registrerede man det hidtil tidligste fund af to eksemplarer den 9. juli.

I Sverige og Finland har man (endnu) ikke noteret nogle bemærkelsesværdige forekomster og det gør denne start på dette influx yderligere bemærkelsesværdigt. Alle fund i Danmark er (foreløbig) også udelukkende fra det nordlige Jylland.

Vær klar derude og vær med til at dokumentere forekomsten. Forekomstbilledet bliver rigtigt spændende at følge de kommende uger. Kan det mon være fugle fra Nordamerika, snarere end fra Sibirien og Nordskandinavien?


Grenen Fuglestation kommer til at dække morgentrækket dagligt på Danmarks nordlige spids gennem juli (og resten af året), og bliver dermed en vigtig brik omkring forekomstbilledet.

Grenen Fuglestation har også slået til ved at finde to brilleænder der endnu er på plads ved Grenen i skrivende stund. Først fandt Rolf en fugl den 9. juli og dagen efter lå der to forskellige fugle; en i Kattegat og en i Skagerrak. Siden hen (fra 11. juli) er yderligere en fugl fundet ved Uggerby Strand (også en han). Altså er der tre forskellige brilleænder i det nordligste Jylland samtidig. Der er endda tale om de første julifund nogensinde i Danmark.

Lokale Knud Pedersen fandt i går endda en amerikansk sortand (første julifund i Danmark) liggende sammen med brilleanden i Skagerrak udfor Grenen. Den er også på plads i dag mandag.

Juli 2019 er vitterlig historisk heftig i Nordjylland!

Tak til Grenen Fuglestation v. Rolf Christensen for aktuelle oplysninger omkring forekomsterne af hvidvinget korsnæb. Tak for Simon Sigaard Christensen, leder af Skagen Fuglestation, for snak omkring fældning hos rødhovedet tornskade.

 Dato:  
15. 07. 2019

 Skrevet af:  
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:  
Henrik Haaning Nielsen

 **Emner:**  
SJÆLDNE FUGLE

 **Tags:**  
ALDERSBESTEMMELSE, AMERIKANSK SORTAND, BRILLEAND, GÆRDEVÆRLING, HIT, HVIDVINGET KORSNÆB, INFLUX, KØNSBESTEMMELSE, RØDHØVEDET TORNSKADE, TWITCH